

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 45 / 4 /2009

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (Supreme Headquarters Allied Power Europe/ SHAPE), σχετικά με την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, κατά τη διάρκεια ασκήσεων / επιχειρήσεων του NATO».

○

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, προτείνεται η κύρωση του ανωτέρω Μνημονίου, που έχει υπογραφεί στις 28 Ιουλίου 2008 και 5 Αυγούστου 2008, αντίστοιχα από τις δύο πλευρές. Ειδικότερα:

A. Με το άρθρο πρώτο, κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28, παρ. 1, του Συντάγματος το ανωτέρω Μνημόνιο, με τις διατάξεις του οποίου προβλέπονται, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται η έννοια των όρων που αναφέρονται στο υπό κύρωση Μνημόνιο για την εφαρμογή αυτού και των υποστηρικτικών εγγράφων του. **(άρθρο I)**

2.a. Ορίζεται ως σκοπός του Μνημονίου, ο καθορισμός της πολιτικής και των διαδικασιών για: i) τον προσδιορισμό των Περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης και ii) την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους σε δυνάμεις ΝΑΤΟ, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αυτού, εντός της επικράτειας της Ελληνικής Δημοκρατίας (Φιλοξενούσας Χώρας) ή που υποστηρίζονται απ' αυτήν.

β. Το εν λόγω Μνημόνιο και τα μεταγενέστερα κείμενα αυτού αποτελούν τη βάση για τη σχεδίαση διευθετήσεων παροχής Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, για ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων, υπό τη διοίκηση του ΝΑΤΟ. **(άρθρο II)**

3.a. Καθορίζεται το νομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις ΝΑΤΟ.

β.i) Η Φιλοξενούσα Χώρα αναγνωρίζει ότι, οι Περιοχές Επιχειρησιακής Υποστήριξης, που έχουν οργανωθεί κατ' εφαρμογή του Μνημονίου, αποτελούν τμήματα του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE) (Στρατηγικής Διοίκησης).

ii) Οι διευθετήσεις Διοίκησης και Ελέγχου ορίζονται στα σχετικά επιχειρησιακά σχέδια.

iii) Περαιτέρω, η Φιλοξενούσα Χώρα παρέχει υποστήριξη προς τις δυνάμεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο επιχειρήσεων του ΝΑΤΟ, με κάθε δυνατό τρόπο και υπό τις υφιστάμενες δυνατότητες και τυχόν πρακτικούς περιορισμούς. Οι σχετικές λεπτομέρειες καθορίζονται σε μεταγενέστερα έγγραφα.

γ. Το υπό κύρωση Μνημόνιο είναι σύμφωνο με το δόγμα και την πολιτική ΝΑΤΟ, αποτελεί μια συνολική διευθέτηση και δομή για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους και εφαρμόζεται σε περιόδους ειρήνης, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κρίσης και σύγκρουσης ή σε περιόδους διεθνούς έντασης κατά τα οριζόμενα.

δ. Παρέχεται, η δυνατότητα στη Φιλοξενούσα Χώρα και τη Στρατηγική Διοίκηση να ορίζουν εκπροσώπους τους για τις διαπραγματεύσεις των μεταγενέστερων κειμένων που υποστηρίζουν και εξειδικεύουν το υπό κύρωση Μνημόνιο.

ε. Στις περιπτώσεις που για τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ απαιτείται πολυεθνική αεροπορική και ναυτική υποστήριξη, η Φιλοξενούσα Χώρα αποδέχεται την κίνηση αεροσκαφών, ελικοπτέρων, πλοίων και των πληρωμάτων τους, εντός και μέσω της επικράτειάς της, σύμφωνα με μια γενική άδεια, κατά τα οριζόμενα. (άρθρο III)

4. Τα νομικά κείμενα που δύναται να εφαρμόζονται στο πλαίσιο του υπό κύρωση Μνημονίου, περιλαμβάνονται στο παράτημα Α'. (άρθρο IV)

5. Εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις της Φιλοξενούσας Χώρας, του ΝΑΤΟϊκού Διοικητή και των Αποστέλλουσών Χωρών, στο πλαίσιο εφαρμογής του Μνημονίου. Ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Η Φιλοξενούσα Χώρα υποχρεούται μεταξύ άλλων, να: i) Ειδοποιεί εγκαίρως τον αρμόδιο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή για τη διαθεσιμότητα, τις τυχόν ελλείψεις στις δυνατότητες παροχής Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους και να ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΝΑΤΟ για τις προγραμματιζόμενες μεταβολές των εθνικών παροχών και δυνατοτήτων.

ii) Προβαίνει στις αναγκαίες διευθετήσεις σε σχέση με τις πηγές υποστήριξης. Η υποστήριξη που παρέχεται από την ελεύθερη αγορά, προέρχεται από μειοδοτικούς διαγωνισμούς με βάση τη χαμηλότερη προσφορά που πληρεί τις απαιτήσεις.

iii) Τηρεί διοικητικό και οικονομικό αρχείο, για τον καθορισμό των επιστροφών που καταβάλλονται για την παρεχόμενη υποστήριξη. Για τις συναλλαγές που χρηματοδοτούνται από τους προϋπολογισμούς του ΝΑΤΟ, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία είναι πάντοτε διαθέσιμα, για τις προβλεπόμενες ελεγκτικές διαδικασίες.

iv) Παρέχει ιατρική και οδοντιατρική περίθαλψη στη Δύναμη, υπό τους ίδιους όρους που την παρέχει και στο δικό της Στρατιωτικό προσωπικό και σε συντονισμό με το ΝΑΤΟϊκό Διοικητή.

v) Χορηγεί στο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή αντίγραφα των υγειονομικών, περιβαλλοντικών, γεωργικών κανονισμών, των κανονισμών ασφαλείας, των κανονισμών για θέματα αποθήκευσης, μετακινήσεων κ.λπ., για κάθε συγκεκριμένη επιχείρηση ΝΑΤΟ.

β. Ο ΝΑΤΟϊκός Διοικητής έχει, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση να: i) προσδιορίζει τη διαθεσιμότητα Κοινής Χρηματοδότησης, καθώς και τις απαιτήσεις που μπορεί να καλυφθούν απ' αυτήν.

ii) Καθορίζει την απαιτούμενη Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους και, σε περίπτωση Κοινής Χρηματοδότησης.: αα) εγκρίνει την κοστολόγηση, ββ) εξασφαλίζει την οικονομική αποζημίωση προς τη Φιλοξενούσα Χώρα για την συμφωνημένη Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους. Στις λοιπές περιπτώσεις, συμβάλλει στη διευθέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων μεταξύ της Φιλοξενούσας Χώρας και των Αποστέλλουσών Χωρών.

iii) Επιλύει τυχόν αναφυόμενες διαφορές με τις εμπλεκόμενες Αποστέλλουσες Χώρες, σε περίπτωση που οι απαιτήσεις κάποιας απ' αυτές έρχονται σε αντίθεση με τις προτεραιότητες κατανομής των πηγών που καθορίζουν οι ΝΑΤΟϊκοί Διοικητές.

iv) Προσδιορίζει τις ανάγκες προσωπικού και τις λοιπές απαιτήσεις για τη λειτουργία Περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης.

γ. Τέλος, οι Αποστέλλουσες Χώρες, μεταξύ άλλων: i) Καταβάλλουν απευθείας στη Φιλοξενούσα Χώρα την αμοιβή ή την αποζημίωση για τις υπηρεσίες

Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους που παρέχει, εκτός εάν συμφωνηθεί άλλος τρόπος πληρωμής.

ii) Παρέχουν εξουσιοδοτημένο προσωπικό για συμμετοχή στις συζητήσεις με αντικείμενο την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους, στο πλαίσιο της Κοινής Διευθύνουσας Επιτροπής Φιλοξενούντος Έθνους, εφόσον αυτή συσταθεί.

iii) Ευθύνονται για την κάλυψη της δαπάνης των μη στρατιωτικών ιατρικών και οδοντιατρικών υπηρεσιών που παρέχονται από τη Φιλοξενούσα Χώρα. (άρθρο V)

6. Περιλαμβάνονται διατάξεις για τη ρύθμιση θεμάτων οικονομική φύσεως. Ειδικότερα:

a.i) Απαλλάσσονται, κατά τα οριζόμενα, από φόρους, δασμούς, διόδια, εισφορές και λοιπές συναφείς χρεώσεις, οι δραστηριότητες των Διεθνών Στρατηγείων, των περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης, των πλοίων, αεροσκαφών, οχημάτων, πετρελαιοιλιπαντικών που ανήκουν στο ΝΑΤΟ ή έχουν ενοικιασθεί απ' αυτό, καθώς και οι Δυνάμεις που διατίθενται στο ΝΑΤΟ.

ii) Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η πλήρης απαλλαγή κατά τα ανωτέρω, οι σχετικές χρεώσεις δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των απαλλαγών που ισχύουν για τις Ένοπλες Δυνάμεις της Φιλοξενούσας Χώρας.

β. Διατάξεις που προβλέπουν απαλλαγές και προνόμια αναφορικά με τα Συμμαχικά Στρατηγεία, ισχύουν και για κάθε Διεθνές Στρατηγείο, Τμήμα αυτού ή απόσπασμα που αναπτύσσεται στη Φιλοξενούσα Χώρα, στο πλαίσιο επιχείρησης ΝΑΤΟ.

γ. Η επεξεργασία όλων των δαπανών πρέπει να γίνεται με τον ελάχιστο αριθμό συνοδευτικών διοικητικών απαιτήσεων.

δ.i) Όσον αφορά στις οικονομικές συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων της μεταφοράς κεφαλαίων και του ανοίγματος λογαριασμών σε οποιοδήποτε τραπεζικό ίδρυμα, αυτές πραγματοποιούνται χωρίς επιβαρύνσεις και αμοιβές.

ii) Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η πλήρης απαλλαγή από φόρους, δασμούς κ.λπ., κατά τα ανωτέρω, το ύψος τους δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των απαλλαγών που ισχύουν για τις Ένοπλες Δυνάμεις της Φιλοξενούσας Χώρας.

ε. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις τελικές διευθετήσεις που αφορούν ιδιαιτέρως στην Κοινή Χρηματοδότηση. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι, δαπάνες για τις οποίες δεν έχει ειδικά συμφωνηθεί ότι αποτελούν χρηματοδοτούμενη από το ΝΑΤΟ δαπάνη, δεν θα λαμβάνουν Κοινή Χρηματοδότηση ΝΑΤΟ.

στ. Όσον αφορά στις επιλέξιμες για κοινή χρηματοδότηση ΝΑΤΟ δαπάνες, η Στρατηγική Διοίκηση εγκρίνει την εν λόγω Χρηματοδότηση και είτε τις εξοφλεί απ' ευθείας, είτε αποζημιώνει τη Φιλοξενούσα Χώρα.

ζ. Καθορίζεται ο τρόπος επιμερισμού των δαπανών (επιμεριζόμενες δαπάνες) που βαρύνουν περισσότερες της μιας χώρες.

η.i) Το κόστος για το πολιτικό και στρατιωτικό υλικό, καθώς και την παροχή υπηρεσιών από τη Φιλοξενούσα Χώρα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το αντίστοιχο κόστος που καταβάλλουν οι Ένοπλες Δυνάμεις της και δεν περιλαμβάνει διοικητικές ή πάγιες προσαυξήσεις, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

ii) Πάντως δεν καταβάλλεται αποζημίωση για την υποστήριξη που παρέχεται από στρατιωτικό προσωπικό.

θ. Παρέχεται η δυνατότητα στο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή και τις Αποστέλλουσες Χώρες να συμβάλλονται απ' ευθείας με προμηθευτές από το εμπόριο για την προμήθεια υλικών, υπηρεσιών ή για την παροχή άλλης υποστήριξης.

ι. Ο καθορισμός μιας Περιοχής Επιχειρησιακής Υποστήριξης, για υποστήριξη επιχείρησης ΝΑΤΟ, δεν συνεπάγεται υποχρέωση της Φιλοξενούσας Χώρας για κατασκευές ή αποκατάσταση υποδομών.

ια. Τέλος, η Φιλοξενούσα Χώρα δεν αναλαμβάνει οικονομικές υποχρεώσεις εκτός αν τούτο ζητήθηκε εκ των προτέρων και έχει συμφωνηθεί η ευθύνη καταβολής των σχετικών δαπανών.

Ιβ. Δηλώνεται ρητά ότι, το κυρούμενο Μνημόνιο δεν αποτελεί αιτία καταβολής δαπανών και δεν συνιστά υποχρέωση πληρωμών, καθόσον οι σχετικές οικονομικές διευθετήσεις και οι διαδικασίες αποζημίωσης θα καθοριστούν σε μεταγενέστερα κείμενα. **(άρθρο VI)**

7.α.i) Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για ειδικά νομικά θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του Μνημονίου και το καθεστώς των Δυνάμεων που αναπτύσσονται στην επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι, τα υλικά, εφόδια, προϊόντα και αντικείμενα που εισάγονται / εξάγονται προς /από την επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας, σε μια επιχείρηση NATO, εξαιρούνται όλων των δασμών, φόρων και αμοιβών.

ii) Οι λοιπές τελωνειακές διαδικασίες καθορίζονται, σύμφωνα με την NATO SOFA, το πρωτόκολλο των Παρισίων και την ελληνική συμφωνία κατά περίπτωση.

β. Οι συμβατικές απαίτησεις αντιμετωπίζονται και εκδικάζονται από τη Φιλοξενούσα Χώρα, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις διαδικασίες για τις δημόσιες κυβερνητικές συμβάσεις, με καταβολή αποζημίωσης από το ΝΑΤΟϊκό Διοικητή ή την Αποστέλλουσα Χώρα κατά περίπτωση.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: **i)** τα μέτρα Προστασίας της Δύναμης.

ii) Την ασφάλεια και αποδέσμευση πληροφοριών που παρέχονται / ανταλλάσσονται στο πλαίσιο εφαρμογής του Μνημονίου.

iii) Την τροποποίηση του υπό κύρωση Μνημονίου, το οποίο ισχύει μέχρις ότου τερματισθεί από οποιονδήποτε Συμμετέχοντα. Μετά τη λήξη του, συγκεκριμένες ρυθμίσεις παραμένουν σε ισχύ μέχρι την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων.

iv) Την επίλυση των αναφυομένων από την εφαρμογή και ερμηνεία του Μνημονίου διαφορές, που επιλύονται με διαβούλεύσεις των Συμμετεχόντων, στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο. **(άρθρα VII – XI)**

Β. Με το άρθρο δεύτερο, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου Χ του Μνημονίου, ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος αυτού και του υπό ψήφιση νόμου.

Γ. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την παροχή από τη χώρα μας (Φιλοξενούσα Χώρα) εν γένει υποστήριξης προς τις δυνάμεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο επιχείρησης υπό τη διοίκηση του NATO (πολιτικό και στρατιωτικό υλικό, υπηρεσίες κ.λπ.). Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα, καθώς και από τις λεπτομερείς οικονομικές διευθετήσεις που θα καθοριστούν σε μεταγενέστερα του Μνημονίου έγγραφα / κείμενα. **(άρθρα III παρ. 3.4 και VI παρ. 6.9 και 6.13)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από: **i)** Τον ορισμό εκπροσώπων για τη συμμετοχή σε: αα) διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των μεταγενέστερων κειμένων που υποστηρίζουν και εξειδικεύουν το υπό κύρωση Μνημόνιο. **(άρθρο III παρ. 3.7), ββ) διαβούλεύσεις για την επίλυση τυχόν διαφορών που ανακύπτουν από την ερμηνεία και εφαρμογή του Μνημονίου. **(άρθρο XI παρ. 11.2)****

ii) Την παροχή στη Δύναμη, ιατρικής και οδοντιατρικής περίθαλψης, με τους ίδιους όρους που παρέχεται και στο εθνικό στρατιωτικό προσωπικό. **(άρθρο V παρ. 5.1.θ)**

3. Απώλεια εσόδων από την παροχή δασμολογικών και φορολογικών απαλλαγών, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 6.1, 6.2, 6.3 του άρθρου VI και της παρ. 7.3 του άρθρου VII του Μνημονίου.

ΑΥ

II. **Επί του προϋπολογισμού της ανώνυμης εταιρείας ΤΕΟ Α.Ε. (ν.π.ι.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)**

Απώλεια εσόδων από τη χορηγούμενη απαλλαγή από την καταβολή διοδίων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 6.1 του άρθρου VI του Μνημονίου.

